

**NOTICIARI DEL CENTRE
D'ESTUDIS DE LA CONCA DE
BARBERÀ (2012-2013)**

Noticiari del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà (2012-2013)

2012

-Maig: Els dies 12 i 13 el president i el secretari es desplacen a Tarragona (Palau Firal i de Congressos) per participar en el Recercat que organitza l'IRMU i la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana. Els llibres del CECB s'exposen en l'estand de les comarques tarragonines. Valentí Gual participa com a jurat en el Certamen literari de l'Espluga de Francolí. El dia 23 Josep M. Vallès assisteix a una reunió de l'IRMU i el coordinador dels SS.TT. de Cultura a Tarragona en aquesta darrera ciutat per preparar una trobada de Centres de l'àmbit del Camp de Tarragona i comarques properes a Vilanova d'Escornalbou.

-Juny: La Fundació Martí l'Humà comunica al CECB la compra de 20 exemplars de les Actes del Col·loqui d'Onomàstica de Montblanc. El dia 2 Valentí Gual imparteix a Olot (la Garrotxa) la xerrada «Verntallat, de remença a vescomte», dins el cicle «Dia Sàpiens».

El dia 15 Josep M. Grau i Josep M. Vallès, presenten al Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí les Actes del Col·loqui d'Onomàstica, també hi intervé Carles Duarte, a més hi són presents, entre d'altres, l'alcalde de la vila i l'escriptor Josep Vallverdú.

S'envien les galerades de l'*Aplec de Treballs* als autors.

Traspasa el subscriptor Josep Civit Esplugas, de Montblanc.

-Juliol: El dia 6 es reuneix la junta de govern del CECB. El mateix dia Valentí Gual es convidat per la R. Societat Arqueològica Tarraconense a impartir la conferència «La immigració occitana a Tarragona».

El diumenge 15 es presenta a la sala d'actes del Museu-Arxiu de Montblanc el número 30 de l'*Aplec de Treballs*, en homenatge a Josep M. Contijoch Casanovas i Antoni Carreras Casanovas, el president fa la glossa biogràfica i en Josep Santesmases comenta el contingut de la revista, Maties Solé Maseras evoca la figura del cofundador del CECB Francesc Sifre (1926-2010). Hi són presents els alcaldes de Montblanc i l'Espluga de Francolí, en acabar es celebra un dinar de germanor a l'Espluga de Francolí. Alta de soci de Josep M. Sendra Orpinell, de l'Espluga de Francolí i baixa de soci de Joaquim Torres Martí.

-Agost: El dia 8 Josep M. Vallès presenta a Vimbodí l'*Aplec de Treballs* 30 i realitza una xerrada sobre el republicanisme en aquesta vila. El dia 17 Josep M. Grau és convidat per l'Ajuntament de Mont-ral per a fer el pregó de la Festa major. El dia 24 Valentí Gual participa en les Jornades

Europees del Patrimoni a Rocafort de Queralt. El divendres 31 el president del CECB assisteix com a membre de junta nat a la reunió ordinària del Museu-Arxiu de Montblanc i Comarca.

-Setembre: El dia 12 l'IRMU incorpora els textos de l'*Aplec de Treballs* 29 al portal RACO. El CECB col·labora en l'edició del llibre de Francesc Bonastre Bertran, *Primera crònica*. S'adquireixen els exemplars necessaris per a obsequiar als nostres socis.

-Octubre: El matí del dissabte 6, el president i el secretari del centre participen al Castell d'Escornalbou (Riudecanyes) a la Primera Trobada de Centres d'Estudis del Camp de Tarragona, la Conca de Barberà i el Priorat, s'exposa públicament l'origen i activitats de l'entitat, també es distribueixen publicacions. Es realitzen contactes amb altres centres i es debaten problemàtiques comunes. El mateix dia 6 Valentí Gual participa a l'Albi a les Jornades del Centre d'Estudis de les Garrigues amb la dissertació, «L'exercici de la justícia eclesiàstica: El cas del monestir de Poblet». El dia vuit, l'espluguà Gener Gonzalvo Bou és convidat al Parlament de Catalunya per impartir una conferència sobre Pau i Treva: origen de les Corts Catalanes. El dissabte dia 13 el president del CECB presentà a Barberà de la Conca l'*Aplec de Treballs* 30, a continuació la Dra. Sofia Mata, realitza una conferència sobre les peces conservades al Museu Diocesà de Tarragona sobre Barberà, en especial els sepulcres medievals i moderns, l'acte és organitzat pels Amics del Castell de Barberà. El dia 15 a instància de l'Omnium Cultural de Terrassa, Valentí Gual és convidat a participar en el cicle de conferències sobre el Compromís de Casp i el segle XV català amb la temàtica sobre «Els remences. Reivindicació social i lluita política», xerrada que repetirà el mes següent a l'Espluga de Francolí. El dia 27 el mateix professor rocafortí és a Barberà de la Conca per commemorar l'Any Internacional del Cooperativisme, amb la xerrada, «El context històric del cooperativisme a la Conca de Barberà».

La Biblioteca pública de Tarragona amb col·laboració amb l'IRMU en el marc dels Tastets de Patrimoni de tardor (octubre-desembre) realitza una ruta cultural per la Conca i Baixa Segarra amb la temàtica dels Castells de frontera i l'Art Rupestre a les Muntanyes de Prades, s'imparteixen xerrades a Tarragona i es visiten els castells de Barberà de la Conca, Santa Coloma de Queralt i el CIAR de Montblanc. Hi intervenen Josep M. Carreras Tarragó, Marcel Poblet, Ramon Vinyes i Josep M. Grau.

-Novembre: Jordi Anglès Sanahuja, de Montblanc i Jordi Moreno Rovira, de Cambrils, escanegen gratuïtament el llibre, *Els masos de Rojals* (1997), que es troba exhaurit a fi de fer-ne un pdf i penjar-lo a internet a través del web del propi CECB i de la Diputació de Tarragona, també es demana a aquesta darrera institució la digitalització del llibre d'Àngels Alió i Rosa M. Almuzara, *Bibliografia històrico-geogràfica de la Conca de Barberà*:

Aportacions per a una bibliografia comarcal (1983), també esgotat. El dia 17 Valentí Gual acompanya als Amics del Museu Egipci de Barcelona en una visita cultural a Poblet.

-Desembre: La Diputació de Tarragona notifica al Centre l'ajut per l'edició de l'*Aplec* 30 i de les Actes del Col·loqui de la Societat d'Onomàstica, i l'Ajuntament de Montblanc pel primer. La biblioteca virtual Ramon Berenguer IV digitalitza el llibre de Valentí Gual, *La família moderna a la Conca de Barberà*, editat el 1993 per la Diputació i que des de feia anys estava ja exhaurit. El portal RACO comptabilitza durant tot l'any 2012 un total de 11.707 consultes a la revista *Aplec de Treballs*, cal tenir present que durant els mesos de novembre i desembre, el servidor no va estar operatiu per problemes tècnics. Entre els 30 articles més consultats a RACO de totes les revistes incloses en el dipositori de l'IRMU n'hi ha tres de l'*Aplec de Treballs* (un 10 %).

2013

-Gener: Es prepara l'edició de la monografia d'Antoni Gavallda Torrents, *L'articulació sindical a la Conca de Barberà (1939-1944)*. Es demana ajut en la compra de llibres a la Fundació Martí l'Humà. Tot Conca, la qual respon afirmativament. Es demanen els números dels Documents d'Identitat dels socis del centre per a preparar una tarja identificativa pels membres adherits a l'IRMU. Es reben originals per l'*Aplec de Treballs* 31 i es repassen continguts. El dia 19 Valentí Gual a petició del Centre d'Estudis del Vilosell imparteix la xerrada, «L'exercici de la justícia de Poblet al Vilosell».

-Febrer: Maria Goretti Gallart Llurba, de Sarrià és dona d'altra del CECB.

-Març: La Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana publica les Actes del VIII Congrés que es va celebrar a Cornellà de Llobregat el novembre de 2011 sota el títol, *1960-1980. Transicions i canvis a les Terres de parla catalana*, en aquesta miscel·lània hi intervenen diversos conguens, un d'ells Josep M. Vallès, que en col·laboració amb Andreu Morta presenten un treball sobre el Casal de l'Espluga de Francolí (1962-2010), l'altre és el montblanquí Josep M. Grau i Pujol que amb Josep M. Ferran tracten de la premsa local a l'Aleixar (1976-1979). El dia 13 al matí el president del CECB juntament amb el director del Museu de la Fassina de l'Espluga es traslladen a Barcelona per a reunir-se amb els professors de la Universitat de Barcelona a fi de preparar les Jornades sobre vi i aiguardent.

El dia 17 Josep-Pau Jàvega Bulló, amb motiu del 20è aniversari de la recuperació de l'ermita de Sant Joan, realitza una conferència al Museu-Arxiu de Montblanc amb el títol, «Elionor d'Urgell, de princesa a ermitana de Sant Joan de Montblanc».

El dia 19 Valentí Gual és convidat pel Museu Egipci de Barcelona per a parlar sobre l'atemptat contra el rei Ferran II (Barcelona, 1492). Tres dies més tard el mateix historiador rocafortí parla al casal d'avis de Blancafort sobre la influència del Cister a la Conca de Barberà.

-Abril: El dissabte dia 6, es reuneix la junta de govern del CECB. El diumenge dia 7 té lloc l'Assemblea General de socis del CECB i la renovació de càrrecs de junta de govern, a continuació, el Dr. Ramon Arnabat Mata, professor de la Universitat Rovira i Virgili i president de l'Institut d'Estudis Penedesencs, presenta el llibre d'Antoni Gavalrà, *L'articulació sindical a la Conca de Barberà (1939-1944)*, que s'inclou en la col·lecció monografies del CECB núm. XVI.

El dilluns dia 8 Gener Gonzalvo i Bou presenta al Centre de Lectura de Reus el llibre *Correspondència entre Eduard Toda i Güell i Jaume Barrera i Escudero (1925-1941)*, obra important per a conèixer la reconstrucció del monestir de Poblet.

Josep M. Grau i Josep-Pau Jàvega lliuren en persona a la delegació de Tarragona del Departament de Justícia de la Generalitat, la documentació referida al canvi de junta del CECB.

El dissabte dia 20 es presenta a l'Espluga de Francolí la monografia d'Antoni Gavalrà, hi intervenen a més de l'autor, J. M. Grau i J. M. Vallès.

-Maig: El divendres dia 10 els dos darrers repeteixen l'acte a Sarra. L'IRMU fa efectiu el pagament al CECB de l'ajut de l'Aplec 30 corresponent a l'any 2012. El company Valentí Gual el dia 11 participa a Tortosa en el IV Dia Sàpiens amb la xerrada «El bandolerisme català en el Renaixement». El mateix mes també actua com a membre del Jurat del del XXXVI Certamen Literari del Casal de l'Espluga de Francolí.

-Juny: El CECB col·labora amb els Serveis Territorials de Cultura a Tarragona en el programa 6X4 ara, la Conca de Barberà.

El dia 8 Josep M. Grau participa a la Floresta en les Jornades que organitza el Centre d'Estudis de les Garrigues «L'impacte del règim borbònic a la comarca de les Garrigues». Josep M. Vallès en la mateixa data col·labora en la presentació de treballs realitzats sobre el segle XVIII a la comarca de les Garrigues. El dia 18 Valentí Gual participa en el cicle. Violència i política a la Història de Catalunya, organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat Autònoma de Barcelona amb la conferència: «Allotjaments, fiscalitat i violència militar i paramilitar a la Guerra dels Segadors».

-Juliol: El dia 6 es presenta a Barberà de la Conca, en col·laboració amb els Amics del Castell, la darrera monografia (XVI) del CECB d'Antoni Gavalrà, *L'articulació sindical a la Conca de Barberà (1939-1944)*. S'hi desplacen per aquest motiu J. M. Grau i Josep M. Carreras, a Barberà hi intervé també la regidora de cultura de l'ajuntament i el president de l'Associació.

-Agost: Valentí Gual participa en diverses activitats celebrades a Rocafort de Queralt, el dia 6 amb la xerrada «Històries rocafortines», el 12 amb la conferència «El Mas del Cogul» i el 22 amb «Els bandolers al Vallverd de la primera meitat del segle XVII», la darrera amb motiu de la Festa Major de Vallverd. Anteriorment el dia 10 s'havia desplaçat a Passanant per a una altra dissertació sobre els cognoms d'aquesta població.

-Setembre: La Diputació de Tarragona fa efectiva la subvenció per l'edició de la monografia sobre l'*Articulació sindical a la Conca de Barberà*. El dia 7 en el marc de la celebració de la Diada Nacional de Catalunya, Gener Gonzalvo Bou convidat pels Amics del Castell de Barberà imparteix la conferència, «L'Estat Medieval Català», el dia 10 en els actes del 850è aniversari de la fundació de Montblanc, Jaume Felip Sánchez presenta al Museu-Arxiu el llibre, *Montblanc (1155-1277). Fundació i creixement*, editat per l'Ajuntament de Montblanc en col·laboració del Museu-Arxiu i CECB. El dia 13 té lloc a l'Espluga de Francolí una reunió del comitè organitzador de les Jornades «Vinyes, vins i cooperativisme vitivinícola a Catalunya». Els dies 27 i 28 es celebren les esmentades Jornades al Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí amb un gran èxit de participació. En total es presenten 38 treballs d'investigació sobre el conreu de la vinya, l'elaboració de vins i aiguardent i la comercialització dels mateixos, d'aquests vuit dels seus autors són de la Conca de Barberà, onze de la resta de demarcació, 14 de la resta de Catalunya i cinc de fora. Referent a l'adscripció dels comunicants dinou pertanyen a diferents Universitats catalanes i el mateix nombre a centres d'estudis, museus, arxius i altres entitats culturals. La conferència inaugural anà a càrrec de Llorenç Ferrer (UB) i la de clausura fou feta per Antoni Gavallda Torrents (URV). Els relators que valoraren i resumiren el contingut de les recerques foren Josep Colomé, Francesc Valls i Jordi Planas, tots de la UB. És de destacar el suport de la Fundació Lluís Carulla Canals, l'Ajuntament de l'Espluga i la Diputació de Tarragona.

-Octubre: El Museu-Arxiu publica el número 2 de la revista de cultura, patrimoni i ciències *Podall*, editada en format digital, corresponent a l'any 2012, amb un contingut que supera les 450 pàgines a tot color, es preveu que s'incorpori a diferents portals com Tinet, Dialnet i RACO.

El dia 26 es celebra a Fullella la IX Trobada d'Estudiosos de les Garrigues en la qual hi participen els membres del CECB Josep M. Grau i Josep M. Vallès.

Les consultes i descàrregues d'articles de la revista *Aplec de Treballs* al web RACO corresponents al 2013 no superen les cinc mil, experimentant una notable davallada respecte a anys anteriors.